

6 միլիոն 294 հազար 268 թալէռ ծախք կլինէր, այնպէս որ՝ միջին հաշուով՝ ամէն վարժապետ տարին 191 թալէռ ռոճիկ կընդունէր:

Ուրիշ շատ բաներ կրնայինք ըսել եւրոպայի դպրոցներուն ու վարժապետանոցներուն վրայ, եւ գուցէ ուրիշ ատեն կըսեմք. բայց առ այժմ՝ այսքանս միայն միտք ձգեմք որ եթէ եւրոպական ազգաց այսչափ հարկաւոր կճանչցուն վարժապետանոցները, որչափ եւս առաւել հարկաւոր պիտի համարուին մեր ազգին, յորում գրեթէ անկարելի է տակաւին մէկ ժողովրդական դպրոց մը ցուցնել որ բազմաթիւ աշակերտներ ունենայ, եւ միանգամայն քաջհամուտ վարժապետներով կառավարուի:

Մեզի ամենահարկաւոր կերելի որ ազգերնիս ունենայ գոնէ մէկ վարժապետանոց մը ինքստանդնուպօլիս, յորմէ կարենան եւ-

նել ընտիր վարժապետներ՝ ոչ միայն մայրաքաղաքին ազգային դպրոցաց համար, հապա նաեւ բոլոր օսմանեան տէրութեան հայաբնակ քաղաքներուն ու գեղերուն: Նոյնպէս եւս մէկ վարժապետանոց մը իՏփիսիս, որ քաջակիրթ վարժապետներ հասցընէ բոլոր Կովկասեան եւ Անդրկովկասեան նահանգներուն: Իսկ այս կողմերու մանր դպրոցներուն առ այժմ՝ վարժապետանոցի տեղ կրնան ըրանել՝ գլխաւորապէս Լաղարեան ձեմարանը, եւ ապա ըստ ժամանակին գուցէ նաեւ նորահաստատ Խալիպեան ուսումնարանը:

Վերջապէս եթէ մեր ազգը կարօտ է ուսումնական եւ բարոյական կրթութեան, ուստի եւ բարեկարգ ժողովրդական դպրոցներու, անպատճառ պէտք է ազգային վարժապետանոցներ ունենայ, եւ այս բանիս համար չլինայէ ոչ ստրկի եւ ոչ աշխատութեան:

Ա Ռ Ա Կ

Ն Ա Պ Ա Ս Տ Ա Կ - Յ Ո Ր Ս Ի .

Օր մը անտառին
Խառնախուժան գաղանները
Խօսք ոյժ մէկ ըրին
Առնուէ արջէն իրենց ոխը .
Գողում գոչումով
Արջն անտառէն դուրս քրշեցին,
Դաշտին մէջ ձորի մը քով
Խըզգեցին զինքն ըսպանեցին,
Ու սկըսան՝ վրրան թափած՝
Խըլել իրենց մէկմէկ բաժին:
Մէյմ՝ ալ նայիս՝ նապաստակին մէկն եկեր
Արջուն ախանջը խածեր՝ քաշքրշելու վրայ էր .
«Ծօ դուն ուստի բուսար ըսին, անիրաւ,
«Որսին ատենը մեզնէ ո՞վ քեզ տեսաւ:
— Կեցէք եղբարք, պատասխանեց մեր քաջը .
«Հապա լեռնէն ո՞վ էր քրշողը զարջը .
«Հաւատացէք, ես էի որ վախ տուի
«Արջուկ աղբօրն՝ ու ճանկերնիդ ձըգեցի»:
Նապաստակին պարծանքն էր սուտ եւ ունայն .
Բայց եւ այնքան հաճոյ եղաւ բազմութեան
Որ արջուկին ախանջին
Կըսօրն անոր թողուցին:

Պարծենկոտին վրրան ալ շատ մարդ կըխընտայ,
Բայց շատ անգամ անոր գովեստ ու փող կուտայ: